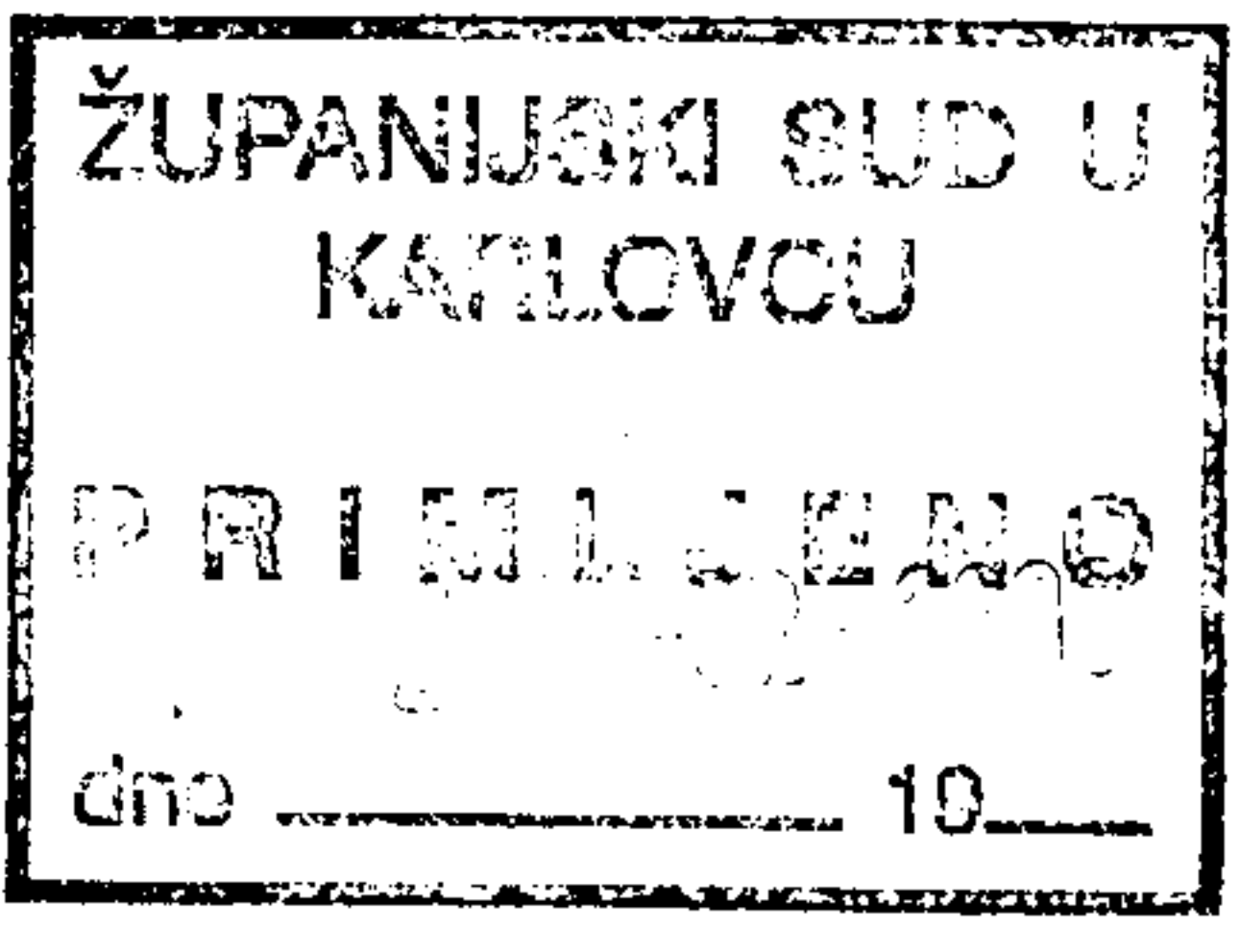


K-3/98-152.5

345



REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž-389/1999-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Neve Šibl, kao predsjednice vijeća, te mr. Branka Zmajevića, Ane Garačić, Senke Klarić-Baranović i Zlate Lipnjak-Bosanac, kao članova vijeća i tajnice u odjelu Ileana Vinja, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. Rade Peleša, zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbi optuženika podnijetoj protiv presude Županijskog suda u Karlovcu od 16. ožujka 1999. godine broj K-3/98, u javnoj sjednici održanoj 1. prosinca 1999. godine, saslušavši zamjenika državnog odvjetnika Republike Hrvatske Tomislava Dujmića,

p r e s u d i o j e :

Djelomično se prihvaća žalba opt. Rade Peleša, preinačuje se presuda suda prvog stupnja u odluci o kazni te se opt. Rade Peleš za kazneno djelo iz čl. 120. st. 1. OKZRH, zbog kojeg je presudom suda prvog stupnja proglašen krivim, temeljem čl. 120. st. 1. OKZRH, osuđuje na kaznu zatvora u trajanju od deset godina, u koju kaznu mu se temeljem čl. 45. OKZRH uračunava vrijeme provedeno u pritvoru od 31. siječnja 1996. godine, pa nadalje.

U ostalom dijelu žalba opt. Rade Peleša odbija se kao neosnovana i u pobijanom a nepreinačenom dijelu potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Županijski sud u Karlovcu proglasio je krivim opt. Radu Peleša zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZRH i izrekao mu kaznu zatvora u trajanju od dvanaest godina.

Protiv te presude žali se optuženi zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona, odluke o kazni i troškovima postupka, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na suđenje pred potpuno izmijenjenim vijećem. Ujedno optuženi zahtjeva da o sjednici vijeća Vrhovnog suda bude obaviješten on i njegov branitelj.

Sjednici vijeća ovog Vrhovnog suda prisustvovao je branitelj optuženog odvjetnik Momčilo Borčanin iz Zagreba, i zamjenik državnog odvjetnika Republike Hrvatske, dok optuženi nije predveden budući je vijeće smatralo da njegovo prisustvo nije svrsishodno.

Državni odvjetnik Republike Hrvatske predložio je da se žalba optuženog odbije kao neosnovana.

Žalba je djelomično osnovana.

Nije u pravu optuženi kada se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka (čl. 367. st. 1. toč. 11. i st. 2. ZKP).

Navodi žalbe kako zaključci suda koji su u suprotnosti sa sadržajem iskaza svjedoka predstavljaju bitnu povredu odredaba kaznenog postupka nisu osnovani, naime, kazneni postupak kao bitnu povredu odredaba kaznenog postupka ne poznaje proturječnost između razloga presude i iskaza svjedoka datih u postupku, već je bitna povreda postupka kada sud navede da je u zapisniku zapisano jedno dok je u njemu stvarno zapisano sasvim nešto drugo, dakle, kada sud netočno reproducira njihov sadržaj. Kada optuženi tvrdi da je "zaključak suda prvog stupnja u suprotnosti sa sadržajem iskaza navedenih svjedoka", tada ističe sumnju u pouzdanost i vjerodostojnost ocjene iskaza tih svjedoka, a to predstavlja žalbeni osnov pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Okolnost što je sud u sastavu svoje presude citirao - dao zbirni iskaz svjedoka, te ih poslje citirao pojedinačno tijekom obrazloženja svoje presude, ne predstavlja bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz st. 2. čl. 367. ZKP, jer je sud sadržajno naveo rezultate iskaza svjedoka i dao njihovu ocjenu, reproducirajući ih u najbitnijem. Nije, dakle, povrijeđena odredba čl. 359. st. 7. ZKP koju očito optuženi želi istaći, te tvrdi da je nepravilno primijenjena. Nadalje, treba reći, da ovakav način obrazloženja činjeničnog stanja nije utjecao niti je mogao utjecati na presudu. U odnosu na daljnje navode žalbe, treba reći, da iz razloga presude potpuno jasno proizlazi što je presudom odlučeno i iz nje treba zaključiti čime se sud rukovodio pri donošenju takove presude.

Nije, dakle, u pravu optuženi kada se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka.

Optuženi nije u pravo niti kada se žali zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Navodima svoje žalbe optuženi nastoji dovesti u sumnju isparavnost utvrđenog činjeničnog stanja u pogledu ključnog pitanja ovoga postupka je li optuženi naredio da se ubije civil Josip Obranović.

Osnovano prije svega ukazuje sud prvog stupnja da nije sporno da je pokojni zajedno sa majkom i mladb. djetetom pokušao pobjeći iz okupiranog područja preko rijeke Kupe na slobodni teritorij Republike Hrvatske, te da je uhvaćen po pripadnicima paravojske tzv. "srpske krajne". Optuženi je na terenu Slunjske Selnice gdje je pok. uhvaćen bio zamjenik komandira čete I. bataljuna V. kordunaške brigade (što je sam naveo u svojoj obrani) i vršio ulogu komandira čete koji je bio odsutan, dakle imao sve njegove ovlasti, te prema tome zapovijedao pripadnicima paravojske koje je uhvatila Josipa Obranića.

Nedvojbeno je da su pripadnici čete kojom je komandirao optuženi najprije maltretirali pok. Obranića, a potom ga četvorica sproveli prema rijeci Kupi (svjedok Mile Medved i Marko Rudan) čula su se tri pucnja, pratioci su se vratili sami u selo, a Josip Obranić od tada nije živ viđen. Leš je pronađen na obali rijeke sa osobnom iskaznicom pok. Josipa Obranića i džepu. Obzirom na to nema mjesta sumnji, koja se iznosi u žalbi, kako nije sigurno utvrđeno, da je taj leš, leš pok. Josipa Obranića.

Nesumnjivo je da je u selu održan povodom hvatanja pokojnog skup mještana na kojem je govorio optuženi. Optuženi bez uspjeha nastoji osporiti utvrđenja suda da on na tome skupu rekao da će Josip Obranić biti streljan. Pravilno sud pri tome ukazuje da o tome svjedoci ne govore jednako, ali iz iskaza svjedoka posebno Karla Valentića, Franje Miletića, a posebno iz iskaza Miroslava Jelkovca jasno proizlazi da je optuženi to rekao. Iz iskaza svjedoka, na koje se poziva žalba (Mira Medved, Karlo Joha), samo proizlazi kako ti svjedoci nisu čuli da bi optuženi to izgovorio, što nikako ne znači da optuženi to nije i rekao. S pravom, naime, sud prvog stupnja ističe da svi prisutni očito nisu sa istom pažnjom pratili što je optuženi govorio, kao i da je od tada do njihovog saslušanja proteklo mnogo vremena, tijekom kojeg su doista svjedoci preživjeli mnoštvo teških životnih situacija.

Nadalje osnovno sud ukazuje i na pronađenu pismenu dokumentaciju "Izvještaj o vanrednom događaju" za kojeg je grafološkim vještačenjem nesumnjivo utvrđeno da ga je potpisao optuženi. Sadržaj navedenog izvještaja komandi tzv. "SAO krajne", jasno govori o tome da je Josip Obranić bio uhvaćen, da je održan skup mještana mjesta Selnice povodom pokušaja toga bijega, da je na skupu govorio optuženi te rekao prisutnima da će svatko tko pokuša bježati biti "napucan". Navodi pak izvještaja, kako je pokojni ponovno pokušao bježati, očito su podešeni za opravdanje počinjenog zlodjela.

Obzirom na taj dokument obrane optuženog a tome, kada je saznao za ubojstvo Josipa Obranića ukazuje se krajnje nedosljednima, a o vjerodostojnosti njegove obrane najbolje govori i neuvjerljivo podešavanje tih obrana tijekom nekoliko ispitivanja tokom postupka.

Optuženi je nedvojbeno imao imao vlast nad pripadnicima paravojske tu činjenicu nisu demantirali niti svjedoci što ih je predložila obrana. S pravom sud prvog stupnja ukazuje da okolnost što je optuženi eventualno u trenutku kada je pokojni lišen života bio izvan sela, nije od odlučnog značaja, budući je prema svim događanjima toga dana optuženi komandirao pripadnicima paravojske, održao skup, govorio da će Josip Obranić biti ubijen, što se na kraju i dogodilo.

Prema tome, nije u pravu optuženi kada se žali zbog pogrešno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

U pravu je optuženi kada se žali zbog odluke suda o kazni.

Optuženi osnovano prigovara pobijanoj presudi što kao olakotno optuženom nije u dovoljnoj mjeri cijenila raniju neosuđivanost, njegovo zdravstveno stanje - srčani bolesnik i obiteljsko stanje. Obzirom na ove okolnosti po utvrđenju ovog suda drugog stupnja, kazna zatvora u trajanju od deset godina, primjerena je društvenoj opasnosti djela što ga je počinio optuženi a posebno njegovoj ličnosti i ta kazna ostvariti će svrhu kažnjavanja iz čl. 31. OKZRH.

Zbog svega naprijed navedenog, odlučeno je temeljem čl. 387. i čl. 390. ZKP kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 1. prosinca 1999. godine

Zapisničar:
Ileana Vinja, v.r.

Predsjednik vijeća:
Neva Šibl, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Otpremne pisarnice:



Stefica Klepac